

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Amnestie a milost a jejich formy

Pramenem právní úpravy problematiky udělení amnestie a milosti (pojem milost se užívá jednak jako obecný pojem, jež zahrnuje všechny druhy milosti jak v širším tak v užším slova smyslu, ale také se používá pouze pro označení milosti v užším slova smyslu - tedy pro milost individuální) je v České republice Ústava ČR. Ústava ČR se těmito instituty zabývá v článcích 62 písm. g) a 63 j).

Pramenem právní úpravy problematiky udělení amnestie a milosti (pojem milost se užívá jednak jako obecný pojem, jež zahrnuje všechny druhy milosti jak v širším tak v užším slova smyslu, ale také se používá pouze pro označení milosti v užším slova smyslu - tedy pro milost individuální) je v České republice Ústava ČR. Ústava ČR se těmito instituty zabývá v článcích 62 písm. g) a 63 j).

Podle článku 62 písm. g) prezident republiky odpouští a zmírňuje tresty uložené soudem, nařizuje, aby se trestní stíhání nezařovalo, a bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo, a zahazuje odsouzení. Tento článek Ústavy ČR tedy prezidenta České republiky zmocňuje k udělení milosti, a to ve významu milosti individuální. Milost v tomto smyslu lze vymezit jako individuální právní akt prezidenta republiky, který směřuje k jedné konkrétní osobě a který prezident činí na základě vlastního rozhodnutí a uvážení. Pro udělení milosti nejsou stanovena žádná omezení. Prezident může milost udělit bez ohledu na to, v jakém stádiu trestního řízení se daná věc nachází. K udělení milosti není třeba kontrasignace tj. spolupodpisu předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády.

Podle článku 63 písm. k) je prezident zmocněn k udělování amnestie. Na rozdíl od individuální milosti je amnestie normativní právní akt prezidenta republiky, který má hromadnou povahu, což znamená, že směřuje vůči blíže nevymezenému počtu osob. K platnosti udělení amnestie Ústava ČR předpokládá kontrasignaci předsedy vlády či jím pověřeného člena vlády.

V případě milosti a amnestie lze hovořit o jejich různých formách, respektive je možno vymezit tři základní formy. Mezi ně patří agraciace, abolicie a rehabilitace. Agraciace znamená, že se promíjí již pravomocně uložený trest a to buď celý nebo jeho zbytek. Samozřejmě lze prominout jen nevykonaný trest nebo jeho nevykonanou část. Účinkem agraciace je odpuštění a zmírnění trestu uloženého soudem, netýká se to však následků trestu. Agraciace se nemůže vztahovat na ochranná opatření. Abolicie lze definovat jako milost nezařáním či nepokračováním v trestním řízení. Účinkem abolicie tedy je, že se trestní řízení nezařájí, a bylo-li zahájeno, tak se v něm nepokračuje. Rehabilitace je odstranění nepříznivých následků uloženého nebo vykonaného trestu. Odsouzení je tak zahazeno a odsouzený se považuje za osobu bezúhonnou, jestliže tomu nepřekáží jiné dosud nezahlazené odsouzení. Jednotlivé formy amnestie a milosti mohou při udělení kombinovány.

© EPRAVO.CZ - Sbířka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)

- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)